

Tuần 3
Tiết 3

Ngày soạn: 21/9/2025
Ngày dạy: 26/9/2025 lớp 6A,B,C

BÀI 2: XỬ LÝ THÔNG TIN

Thời lượng: 1 tiết

I. Mục tiêu

1. Về kiến thức:

Sau bài học này, học sinh sẽ có được kiến thức về:

- Nêu được các bước cơ bản trong xử lý thông tin
- Giải thích được máy tính là công cụ hiệu quả để thu thập, lưu trữ, xử lý và truyền thông tin. Nêu được ví dụ minh họa cụ thể

2. Về năng lực:

2.1. Năng lực chung

Thực hiện bài học này sẽ góp phần hình thành và phát triển một số thành tố năng lực chung của học sinh như sau:

Năng lực tự chủ, tự học: Học sinh có khả năng tự đọc sách giáo khoa và kết hợp với gợi ý của giáo viên để trả lời câu hỏi về các bước cơ bản trong quá trình Xử lý thông tin, các thành phần cấu tạo và khả năng xử lý thông tin hiệu quả của máy tính.

Năng lực giao tiếp và hợp tác: Học sinh thảo luận nhóm để đưa ra ví dụ về: quy trình Xử lý thông tin, các thiết bị vào (thu nhận thông tin), bộ nhớ(lưu trữ thông tin), bộ xử lý (xử lý thông tin) và thiết bị truyền ra (truyền, chia sẻ thông tin) trong máy tính điện tử.

Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo: Học sinh đưa ra được thêm các ví dụ về Xử lý thông tin trong một tình huống thực tế, biết cách vận dụng quy trình xử lý thông tin trong việc tìm kiếm, thu thập và lưu trữ thông tin về lĩnh vực cần quan tâm trên mạng Internet (suy nghĩ và đưa ra ý tưởng về việc tìm kiếm).

2.2. Năng lực Tin học

Thực hiện bài học này sẽ góp phần hình thành và phát triển một số thành tố năng lực Tin học của học sinh như sau:

Năng lực A (NL_A):

- *Sử dụng* được các thiết bị vào của máy tính để thu nhận thông tin.

Năng lực C (NL_C):

- *Nêu* được ví dụ minh họa về các bước trong quy trình xử lý thông tin của máy tính điện tử.
- *Phân biệt* được hiệu quả của quá trình xử lý thông tin khi có sử dụng và không sử dụng máy tính điện tử hỗ trợ.

3. Về phẩm chất:

Thực hiện bài học này sẽ góp phần hình thành và phát triển một số thành tố Phẩm chất của học sinh như sau:

Nhân ái: Thể hiện sự cảm thông và sẵn sàng giúp đỡ bạn trong quá trình thảo luận nhóm.

Trung thực: Truyền đạt các thông tin chính xác, khách quan.

II. Thiết bị dạy học và học liệu

- Thiết bị dạy học: Máy vi tính, máy chiếu, các thiết bị: ổ đĩa cứng, bàn phím, chuột, màn hình,...

- Học liệu: SGK, SGV, Giáo án

III. Tiến trình dạy học

1. Hoạt động khởi động (7 phút)

a) Mục tiêu: Giúp học sinh xác định được vấn đề cần giải quyết: quá trình thu nhận, xử lý và truyền tải thông tin từ những hoạt động của thế giới xung quanh.

b) Nội dung: Đoạn văn trong phần khởi động, trả lời câu hỏi:

Cầu thủ bóng đá phải thực hiện những hoạt động nào khi thực hiện quả phạt đền?

c) Sản phẩm: Câu trả lời của học sinh

d) Tổ chức thực hiện:

- Chuyển giao nhiệm vụ:

+ Chia học sinh thành nhóm từ 4 đến 6 người.

+ Mỗi nhóm 01 phiếu học tập và bút dạ, giấy A4 trả lời vào phiếu học tập số 1.

+ Hoạt động nhóm thảo luận tổng nhất kết quả trên phiếu học tập.

- Thực hiện nhiệm vụ học tập:

+ Yêu cầu HS đọc nội dung phần khởi động SGK/ Tr 8

+ Các nhóm thảo luận và trả lời câu hỏi theo yêu cầu của giáo viên.

- Báo cáo kết quả thảo luận:

+ HS báo cáo kết quả thảo luận của nhóm mình

+ Trong cuộc sống hằng ngày em nhìn thấy những con số, dòng chữ, những hình ảnh trong sách, nghe tiếng chim hót, tiếng xe cộ trên đường, ...

+ Tất cả những gì em thấy được bộ phận các giác quan thu nhận và não xử lý.

- Kết luận, nhận định: Gv nhận xét, đưa đáp án đúng.

- Sản phẩm dự kiến

Một số hoạt động của cầu thủ khi thực hiện đá phạt đền:

Mắt liên tục xác định vị trí của thủ môn.

Đánh giá xem góc nào của cầu môn là sơ hở nhất.

Sải bước, lấy đà và sút bóng vào cầu môn.

Vào cầu môn.

2. Hoạt động hình thành kiến thức mới

a) Mục tiêu:

- Nâng cao năng lực phân tích, tư duy trừu tượng, hình dung thông tin được xử lý ở mỗi hoạt động xử lý thông tin cơ bản. Ngoài ra HS nhận biết được sự khác biệt giữa hoạt động thông tin và hoạt động cơ học.

- HS nêu được các thành phần của máy tính để thực hiện hoạt động xử lý thông tin.

- HS nêu được ví dụ minh họa máy tính là công cụ hiệu quả để thu thập, lưu trữ, xử lý và truyền thông tin.

b) Nội dung:

- Phiếu học tập số 1 và các đoạn văn mô tả về hoạt động sút bóng của các cầu thủ.

- Hoàn thành các phiếu học tập và các đoạn văn mô tả về các thành phần của máy tính, vai trò của các thành phần này trong quá trình xử lý thông tin bằng máy tính (sự tương ứng về vai trò của các thiết bị với các bước trong quy trình xử lý thông tin bằng máy tính).

c) Sản phẩm học tập: Câu trả lời trên các phiếu học tập

d) Tổ chức thực hiện:

- Hướng dẫn học sinh tìm hiểu các ví dụ hoạt động thông tin của con người trong cuộc sống.

- Hướng dẫn học sinh thực hiện thảo luận, trình bày được: Các ví dụ hoạt động thông tin của con người

- Học sinh vẽ được sơ đồ hoạt động thông tin của con người.

Hình 1.1: Các hoạt động xử lý thông tin của con người

- Hướng dẫn học sinh tìm hiểu máy tính gồm những thành phần để thực hiện được các hoạt động xử lý thông tin.

- Học sinh vẽ được sơ đồ hoạt động thông tin của máy tính.

Hình 1.2: Các hoạt động xử lý thông tin của máy tính

- Nêu ví dụ máy tính giúp con người trong bốn bước xử lý thông tin.

- So sánh hiệu quả thực hiện công việc trên khi sử dụng và không sử dụng máy tính?

2.1. Hoạt động 1: Xử lý thông tin (38 phút)

- Chuyển giao nhiệm vụ 1 : Phiếu học tập số 1

GV phát Phiếu học tập, yêu cầu HS thực hiện điền thông tin vào phiếu trong thời gian 5 phút

- Thực hiện nhiệm vụ:

Học sinh thảo luận nhóm đôi, hoàn thành phiếu học tập; giáo viên quan sát, hướng dẫn giúp đỡ

- Báo cáo, thảo luận: GV tổ chức cho học sinh báo cáo kết quả, thảo luận

- Kết luận, nhận định:

GV nhận xét, chốt lại.

- Sản phẩm dự kiến:

Đáp án phiếu học tập số 1:

1. Mắt theo dõi thủ môn đối phương, vị trí quả bóng và khoảng cách giữa các đối phương đó.

2. Thông tin về vị trí và động tác của thủ môn đối phương, vị trí quả bóng và khoảng cách giữa các đối phương đó.

3. Bộ não dùng kinh nghiệm để xử lý thông tin về vị trí của thủ môn thành điểm sơ hở khi bảo vệ khung thành, từ đó chuyển thành thông tin điều khiển đôi chân của cầu thủ.

4. Bộ não chuyển thông tin điều khiển đến hệ thống cơ bắp, thành những thao tác vận động toàn thân, đặc biệt là sự di chuyển của đôi chân, thực hiện cú sút phạt với hiệu quả cao nhất.

5. Nhận thông tin – Lưu thông tin – Xử lý thông tin

- Chuyển giao nhiệm vụ: Phiếu học tập số 2

GV phát Phiếu học tập, yêu cầu HS thực hiện điền thông tin vào phiếu trong thời gian 5 phút

- Thực hiện nhiệm vụ:

Học sinh thảo luận nhóm đôi, hoàn thành phiếu học tập; giáo viên quan sát, hướng dẫn giúp đỡ

- Báo cáo, thảo luận: GV tổ chức cho học sinh báo cáo kết quả, thảo luận

- Kết luận, nhận định:

GV nhận xét, chốt lại.

Hoạt động xử lý thông tin bao gồm:

+ *Thu nhận thông tin*

+ *Xử lý thông tin*

+ *Lưu trữ thông tin*

+ *Truyền thông tin*

- Sản phẩm dự kiến

Đáp án phiếu học tập số 2:

- a) Thu nhận thông tin
- b) Thu nhận thông tin
- c) Lưu trữ thông tin
- d) Xử lý thông tin

2.2. Hoạt động 2: Xử lý thông tin trong máy tính (25 phút)**- Chuyển giao nhiệm vụ 1: Phiếu học tập số 3**

GV phát phiếu học tập cho các nhóm, yêu cầu thảo luận nhóm trong thời gian 4 phút

- Thực hiện nhiệm vụ:

Các nhóm thảo luận, ghi kết quả trên phiếu, giáo viên quan sát hướng dẫn, giúp đỡ

- Báo cáo, thảo luận:

GV tổ chức cho học sinh báo cáo kết quả

Các nhóm thảo luận, phản biện

- Nhận xét, đánh giá, kết luận:

GV quan sát, nhận xét, chốt lại.

Máy tính có đủ bốn thành phần thực hiện các hoạt động xử lý thông tin: thiết bị vào (thu nhận thông tin), bộ nhớ (lưu trữ thông tin), bộ xử lý (xử lý thông tin) và thiết bị ra (truyền, chia sẻ thông tin)

- Sản phẩm dự kiến**Đáp án phiếu học tập số 3:**

- 1. Đáp án B. 4
- 2. C. Lưu trữ thông tin

- Chuyển giao nhiệm vụ 2: Phiếu học tập số 4

GV phát phiếu học tập cho các nhóm, yêu cầu thảo luận nhóm trong thời gian 4 phút

- Thực hiện nhiệm vụ:

Hoàn thành thảo luận, ghi kết quả vào phiếu học tập

Giáo viên quan sát, hướng dẫn, giúp đỡ

- Báo cáo, thảo luận:

Gv gọi đại diện nhóm báo cáo kết quả

Các nhóm khác thảo luận, phản biện

- Nhận xét, đánh giá, kết luận:

GV nhận xét, đưa đáp án đúng

- Sản phẩm dự kiến**Đáp án phiếu học tập số 4:**

- + Đề soạn thảo một văn bản để thuyết trình về an toàn giao thông cần: Hình ảnh, âm thanh, đoạn phim,... để thu nhận thông tin cần đến máy tính, điện thoại thông minh để tìm kiếm
- + Khi thực hiện tính toán với các chữ số lên đến hàng nghìn, chục nghìn, phân số,... con người cần sự trợ giúp của máy tính.....

- Chuyển giao nhiệm vụ 3: Phiếu học tập số 5

GV phát phiếu học tập, yêu cầu các nhóm thảo luận hoàn thành nội dung phiếu trong thời gian 4 phút

-Thực hiện nhiệm vụ:

HS trao đổi, thảo luận nhóm, ghi kết quả lên phiếu

GV quan sát, hướng dẫn

- Báo cáo, thảo luận: GV tổ chức cho học sinh thảo luận

- Kết luận, nhận định:

GV nhận xét, đưa đáp án đúng

Máy tính là thiết bị hỗ trợ con người xử lý thông tin một cách hiệu quả do nó có thể thực hiện nhanh các lệnh, tính toán chính xác, xử lý nhiều dạng thông tin, lưu trữ thông tin với dung lượng lớn và hoạt động bền bỉ.

- Sản phẩm dự kiến

Đáp án phiếu học tập số 5:

- Máy tính giúp con người thu nhận và xử lý thông tin một cách dễ dàng và nhanh chóng
- Máy tính giúp con người nâng cao hiệu quả trong hoạt động tính toán, thực hiện nhanh các lệnh
- Máy tính có thể lưu trữ lượng thông tin lớn cho con người

3. Hoạt động luyện tập (10 phút)

- Mục tiêu: Khắc sâu kiến thức đã học
- Nội dung: Vận dụng kiến thức đã học để làm bài tập
- Sản phẩm học tập: Trả lời đúng câu hỏi trong phiếu học tập
- Tổ chức thực hiện:

- Chuyển giao nhiệm vụ: Phiếu học tập số 6

GV yêu cầu HS làm việc theo nhóm trả lời câu hỏi phiếu học tập số 5 trong thời gian 5 phút

- Thực hiện nhiệm vụ

HS thảo luận nhóm hoàn thành yêu cầu

Gv quan sát, hướng dẫn

- Báo cáo kết quả:

Đại diện các nhóm báo cáo, nhóm khác bổ sung ý kiến

- Kết luận, nhận định:

HS đánh giá chéo.

GV nhận xét, tuyên dương quá trình làm việc của hs.

- Sản phẩm dự kiến

Đáp án phiếu học tập số 6:

Câu 1: Vật mang tin xuất hiện trong hoạt động nào của quá trình xử lý thông tin? Bộ nhớ có là vật mang tin không?

Trả lời: Vật mang tin xuất hiện trong hoạt động lưu trữ thông tin và truyền thông tin. Bộ nhớ là một vật mang tin

Câu 2: Em hãy phân loại những công việc sau đây theo các hoạt động của quá trình xử lý thông tin:

- a) Quan sát đường đi của một chiếc tàu biển
- b) Ghi chép các sự kiện của một chuyến tham quan
- c) Chuyển thể một bài văn xuôi thành văn vần
- d) Thuyết trình chủ đề tình bạn trước lớp

Trả lời:

- a) Thu nhận thông tin
- b) Lưu trữ thông tin
- c) Xử lý thông tin
- d) Truyền thông tin

4. Hoạt động vận dụng (10 phút)

- a) Mục tiêu: Khắc sâu kiến thức đã học
- b) Nội dung: Vận dụng kiến thức đã học để làm bài tập
- c) Sản phẩm học tập: trả lời được câu hỏi trong phiếu học tập số 7
- d) Tổ chức thực hiện:

- Chuyển giao nhiệm vụ: Phiếu học tập số 7

GV yêu cầu HS thảo luận theo cặp và trả lời phiếu học tập số 6

- Thực hiện nhiệm vụ:

HS thảo luận nhóm.

- Báo cáo kết quả:

Đại diện các nhóm báo cáo, nhóm khác bổ sung ý kiến

Hs đánh giá chéo.

- Kết luận, nhận định:

GV nhận xét, tuyên dương quá trình làm việc của hs.

GV tổng kết

- Sản phẩm dự kiến

Đáp án phiếu học tập số 7:

Câu 1: Giả sử em được đi chơi xa nhà, em hãy phân tích các hoạt động xử lý thông tin liên quan đến việc lên kế hoạch cho chuyến đi

Giải:

- Tìm hiểu về thời tiết, địa điểm đi chơi
- Ghi chép lịch trình, thời gian đi
- Tìm kiếm thông tin, quan sát xem thời gian, thời tiết có phù hợp
- Nói cho mọi người nghe về thời gian thích hợp để đi

Câu 2: Em hãy liệt kê những lợi ích của máy tính ở một trong các lĩnh vực sau đây để thấy rõ hiệu quả của việc xử lý thông tin bằng máy tính

Giải:

- a) Y tế: Lưu trữ bệnh án bệnh nhân, các chỉ số sức khỏe của con người
- b) Giáo dục: Tính toán, lưu trữ số liệu, kiến thức
- c) Âm nhạc: Quảng bá âm nhạc, nghe và chia sẻ âm nhạc
- d) Hội họa: Thiết kế tranh ảnh, lưu trữ và truyền bá hội họa đến mọi người
- e) Xây dựng: Thiết kế, lưu trữ các mô hình kiến trúc.....

IV. KẾ HOẠCH ĐÁNH GIÁ:

Hình thức đánh giá	Phương pháp đánh giá	Công cụ đánh giá	Ghi Chú
Đánh giá thường xuyên	Phương pháp hỏi đáp	- Bài tập - Phiếu học tập	

V. HỒ SƠ DẠY HỌC (Đính kèm các phiếu học tập/bảng kiểm....)

Phiếu học tập số 1

Em hãy xem xét tình huống cầu thủ ghi bàn và trả lời các câu hỏi sau

1. Bộ não của cầu thủ nhận được thông tin từ những giác quan nào?
2. Thông tin nào được bộ não cầu thủ ghi nhớ và sử dụng khi đá phạt?
3. Bộ não xử lý thông tin nhận được thành thông tin nào?
4. Bộ não chuyển thông tin điều khiển thành thao tác nào của cầu thủ?
5. Quá trình xử lý thông tin của bộ não gồm những hoạt động nào?

Phiếu học tập số 2:

Mỗi việc dưới đây thuộc hoạt động nào trong quá trình xử lý thông tin?

Giải thích tại sao?

- a) Em đang nghe chương trình ca nhạc trên Đài tiếng nói Việt Nam
- b) Bố em xem chương trình thời sự trên tivi
- c) Em chép bài trên bảng vào vở
- d) Em thực hiện một phép tính nhẩm.

Phiếu học tập số 3:

1. Máy tính gồm mấy thành phần để có thể thực hiện được các hoạt động xử lý thông tin?

A.3 B.4 C.5 D.6

2. Chức năng của bộ nhớ máy tính là gì?

- A. Thu nhận thông tin B. Hiển thị thông tin
- C. Lưu trữ thông tin D. Truyền thông tin

Phiếu học tập số 4:

Em hãy nêu ví dụ về việc máy tính giúp con người trong các hoạt động sau và so sánh hiệu quả thực hiện việc đó khi có sử dụng và khi không có sử dụng máy tính

- a) Thu nhận thông tin b) Lưu trữ thông tin
- c) Xử lý thông tin d) Truyền thông tin

Phiếu học tập số 5:

Máy tính giúp con người nâng cao hiệu quả trong những hoạt động nào của quá trình xử lý thông tin?

Phiếu học tập số 6:

1. Vật mang tin xuất hiện trong hoạt động nào của quá trình xử lý thông tin? Bộ nhớ có là vật mang tin không?

2. Em hãy phân loại những công việc sau đây theo các hoạt động của quá trình xử lý thông tin

- a) Quan sát đường đi của một chiếc tàu biển
- b) Ghi chép các sự kiện của một chuyến tham quan
- c) Chuyển thể một bài văn xuôi thành văn vần
- d) thuyết trình chủ đề tình bạn trước lớp

Phiếu học tập số 7:

1. Giả sử em được đi chơi xa nhà, em hãy phân tích các hoạt động xử lý thông tin liên quan đến việc lên kế hoạch cho chuyến đi

2. Em hãy liệt kê những lợi ích của máy tính ở một trong các lĩnh vực sau đây để thấy rõ hiệu quả của việc xử lý thông tin bằng máy tính

a) Y tế	b) Giáo dục	c) Âm nhạc	d) Hội họa
e) Xây dựng	f) Nông nghiệp	g) Thương mại	h) Du lịch

Duyệt của TCM

GVBM

Tổ Phó

Bùi Thị Phương Thảo

Nguyễn Thị Phương Diễm